

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

I. УСТАВНИ ОСНОВ

Уставни основ за доношење Закона о накнадама за коришћење јавних добара садржан је у члану 97. тачка 15. Устава Републике Србије („Службени гласник РС”, број 89/06), којим се, између осталог, утврђује да Република Србија уређује и обезбеђује финансирање остваривања права и дужности Републике Србије.

II. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

- *Проблеми које би Закон требало да реши, односно циљеви који се Законом постижу*

Основни разлози због којих се предлаже доношење Закона о накнадама за коришћење јавних добара огледају се у потреби унапређења транспарентности система јавних прихода, обезбеђења предвидивости трошкова пословања привреди и оптималног коришћења јавних добара.

Потреба да се накнаде за коришћење јавних добара уреде једним законом произилази и из чињенице да накнаде које се плаћају за непосредно коришћење одређеног јавног добра по својој природи, представљају непореске приходе, као и да је неопходно успоставити јасна правила у систему јавних прихода. Тиме се даје допринос правној сигурности и уједно обезбеђује транспарентност у вођењу фискалне политике.

Накнаде за коришћење јавних добара првенствено представљају средство за регулисање екстерних ефеката који настају ако се неко јавно добро користи бесплатно (претерана употреба и пребрзо испцрпљивање, нарушавање/загађење животне средине и слично).

Циљеви који се постижу доношењем овог закона су:

- да се на једном месту представи и сагледа правни оквир којим се уређују различите накнаде за коришћење добара од општег интереса и, у оквиру њих, оне које се односе на коришћење природних добара,
- да се на једном месту обједине све накнаде које се плаћају за коришћење природних вредности, добара од општег интереса и добара у општој употреби које су сада прописане посебним непореским законима како би се унапредила транспарентност система јавних прихода,
- да се пропише висина накнаде за коришћење одређене врсте јавног добра чиме се постиже обезбеђење предвидивости трошкова пословања свим субјектима,
- да се онемогућити прописивање накнада за добра која не представљају природно богатство, односно добро од општег интереса или добро у општој употреби,
- да се прецизира начин и рокови плаћања накнада,
- да се прецизира начин утврђивања накнада и извештавање,
- да се уреди начин расподеле прихода од накнада између различитих нивоа извршне власти.

Према постојећој нормативи, накнаде за коришћење јавних добара предмет су уређивања више посебних закона (нпр. Закона о пољопривредном земљишту, Закона о шумама, Закона о дивљачи и ловству, Закона о водама, Закона о заштити животне средине, Закона о одрживом коришћењу рибљег фонда, Закона о заштити природе, Закона о амбалажи и амбалажном отпаду, Закона о управљању отпадом, Закона о јавним путевима, Закона о пловидби и лукама на унутрашњим водама, Закона о рударству и геолошким истраживањима, Закона о бањама и др.), али и многобројних подзаконских прописа (нпр. углавном се уредбама уређује висина накнада).

У том смислу, овим законом врши се груписање накнада које се плаћају по основу коришћења јавних добара, односно прописују се накнаде према врсти коришћења јавних добара, обвезник, висина, начин утврђивања и плаћања накнада, припадност прихода остварених од накнада, надлежност за контролу и наплату. Такође, прописују се казнене одредбе за неплаћање прописаних накнада.

Предложеним одредбама овог закона прецизирају се појмови као што су: накнада за коришћење јавних добара (јавни приход који се наплаћује за коришћење одређеног јавног

добра), обвезник плаћања накнаде (правно лице, предузетник или физичко лице), коришћење јавног добра (непосредно коришћење јавног добра на основу закона или уговора или вршење непосредног утицаја на расположивост, квалитет или неку другу особину јавног добра чињењем или нечињењем), основица (јединица мере, вредност добра које се користи или приход који се остварује), висина накнаде (новчани износ за коришћење јавног добра).

Законом о јавној својини („Службени гласник РС”, бр. 72/11, 83/13 и 105/14) прописана су као предмет јавне својине: природна богатства (воде, водотоци и њихови извори, минерални ресурси, ресурси подземних вода, геотермални и други геолошки ресурси и резерве минералних сировина, и друга добра која су посебним законом одређена као природна богатства, у својини Републике Србије); добра од општег интереса (ствари које су законом одређене као добра од општег интереса - пољопривредно земљиште, шуме и шумско земљиште, водно земљиште, водни објекти, заштићена природна добра, културна добра и др.), и добра у општој употреби у јавној својини (ствари које су због своје природе намењене коришћењу свих и које су као такве одређене законом - јавни путеви, јавне пруге, мостови и тунели на јавном путу, пружи или улици, улице, тргови, јавни паркови, гранични прелази и др).

С тим у вези, предложеним законским решењем дефинишу се: накнаде за геолошка истраживања; накнаде за коришћење ресурса и резерви минералних сировина; накнаде за коришћење енергије и енергената, накнада за промену намене пољопривредног земљишта; накнаде за промену намене и коришћење шума и шумског земљишта; накнада за коришћење ловостајем заштићених врста дивљачи; накнаде за воде; накнада за коришћење природног лековитог фактора, накнаде за заштиту животне средине; накнаде за пловидбу и коришћење лука, пристаништа и објеката безбедности пловидбе на државном водном путу; накнаде за коришћење јавних путева; накнаде за електронске комуникације и накнаде за коришћење јавне површине.

Предложене накнаде за геолошка истраживања и накнаде за коришћење ресурса и резерви минералних сировина прописане су одредбама чл. 157. - 159. Закона о рударству и геолошким истраживањима („Службени гласник РС”, број 101/15). Овим законом предлаже се обвезник накнаде, основица, висина, начин плаћања, ослобођења од плаћања накнаде, као и припадност прихода остварених од ових накнада, у складу са постојећим законским решењем. Наиме, накнада за коришћење података и документације основних геолошких истраживања, која се као послови од јавног интереса финансирају из буџета Републике Србије, плаћа у висини до 5% од реалне вредности изведених истраживања на одређеном истражном простору, а средства остварена по основу ове накнаде приход су буџета Републике Србије. Висина и начин плаћања накнаде прописана је посебним актом који доноси министар надлежан за послове рударства и геолошких истраживања. односно за документацију за коју је утврђена накнада за коришћење података и документације основних геолошких истраживања настале на основу истраживања изведених пре 24. јануара 1994. године и за коришћење података и документације основних геолошких истраживања за коју не постоји спецификација изведених истраживања по врсти и обиму, као и у случају да није исказана вредност изведених геолошких истраживања, у зависности од врсте података и документације основних геолошких истраживања, одређена је у висини од 5% просечне вредности израде појединачних елабората, годишњих извештаја, студија и експертиза у периоду од 10 година, односно за период 2005.-2015. године.

Накнаду за примењена геолошка истраживања и накнаду за задржавање истражног простора плаћа носилац истраживања примењених геолошких истраживања минералних и других геолошких ресурса. Наиме, плаћање накнаде за задржавање истражног простора, уз издавање лиценци за правна лица, трошкови везани за отварање и затварање рудника, као и за рекултивацију и санацију после престанка рударских активности, доприноси побољшању сигурности и безбедности обављања рударских делатности, спровођењу заштите животне средине, као и подстицању развоја геолошких истраживања и рударства у Републици. Висине ових накнада прописане су Уредбом о висини и начину плаћања накнаде за примењена геолошка истраживања минералних и других геолошких ресурса и накнаде за задржавање истражног простора („Службени гласник РС”, бр. 10/16).

Поред наведеног, предлажу се накнаде за коришћење ресурса и резерви минералних сировина, за коришћење свих врста угља и уљаних шкриљаца; угљоводоника у течном и гасовитом стању (нафта и гас) и осталих природних гасова; радиоактивних сировина; металних сировина; техногених сировина које су резултат експлоатације и прераде минералних сировина; неметалних сировина; свих врста соли и соних вода; за подземне воде

из којих се добијају корисне минералне сировине, као и подземне воде везане за рударску технологију и гасове који се са њима јављају; за коришћење неметаличних сировина за добијање грађевинског материјала (лапорац, кречњак, глина, песак, шљунак, техничко-грађевински и архитектонско-грађевински камен и др.) и магнезита, сходно Закону о рударству и геолошким и истраживањима којима је уређено да носилац експлоатације којем је одобрено извођење рударских радова плаћа накнаду за коришћење минералних сировина и геотермалних ресурса. Предложеним решењем уређено је као и у тренутном законском решењу да се накнада за добијање грађевинског материјала (лапорац, кречњак, глина, песак, шљунак, техничко грађевински и архитектонски камен и др) и магнезита, утврђује у динарском износу по тони ископане минералне сировине. Предложена висина накнаде за неметаличне сировине за добијање грађевинског материјала је у складу са Уредбом о висини накнаде за коришћење неметаличних сировина за добијање грађевинског материјала за 2017. годину („Службени гласник РС” број 98/16).

Узимајући у обзир потребу ефикаснијег вршења делатности геолошких истраживања минералних ресурса и експлоатације минералних сировина, потребу подстицања развоја рударства, уз поштовање одрживог коришћења минералних ресурса, постиже се транспарентност обавеза привредних субјеката из области рударства и геологије.

Такође, предлажу се накнаде за коришћење енергије и енергената, и то: накнада за биогорива, накнада за формирање и одржавање обавезних резерви нафте и деривата нафте и накнада за унапређење енергетске ефикасности, у складу са постојећим законским решењима. Наиме, Законом о робним резервама („Службени гласник РС”, број 104/13 и 145/14 - др. закон) прописано је да се обавезне резерве нафте и деривата нафте формирају за случај када је угрожена сигурност снабдевања Републике Србије енергијом и енергентима услед поремећаја у снабдевању енергијом и енергентима, ради испуњења преузетих међународних обавеза. Уредбом о висини, начину обрачуна, плаћања и располагања накнадом за формирање обавезних резерви нафте и деривата нафте („Службени гласник РС”, бр. 108/14 и 53/15) прописана је висина и начин обрачуна и плаћања накнаде за формирање обавезних резерви нафте и деривата нафте.

Поред наведеног, предлаже се накнада за промену намене пољопривредног земљишта која је прописана Законом о пољопривредном земљишту („Службени гласник РС”, бр. 62/06, 65/08 - др. закон, 41/09, 112/15 и 80/17) имајући у виду да је пољопривредно земљиште добро од општег интереса за Републику Србију и користи се за пољопривредну производњу па је потребно исто заштитити у циљу очувања природних функција земљишта, коришћења земљишта у складу са његовом наменом, очувања и унапређивања наменског коришћења земљишта. Овим законом предложено је да основица за утврђивање накнаде буде једнака основици за порез на имовину за то земљиште у години која претходи години за коју се мења намена земљишта, чиме се постиже ефикасније утврђивање ове накнаде и уједно растеређење пореског органа који у складу са тренутним законским решењем утврђује тржишну вредност земљишта.

Очување, заштита и унапређење стања шума, коришћење свих потенцијала шума и њихових функција и подизање нових шума у циљу постизања оптималне шумовитости, просторног распореда и структуре шумског фонда у Републици Србији, су делатности од општег интереса. С тим у вези, предлажу се накнаде за промену намене и коришћење шума и шумског земљишта (накнада за коришћење дрвета и накнада за коришћење шумског земљишта у државној својини у нешумске намене). Наиме, шуме су природне и најсложеније заједнице биљног света и бројних живих несавршених и најсавршенијих организама. Предложене накнаде прописане су Законом о шумама („Службени гласник РС”, бр. 30/10, 93/12 и 89/15). Овим законом прецизиран је начин утврђивања основице, а између осталог, предлаже се смањење висине накнаде са десетоструке на петоструку вредност основице, а ако се промена намене шума и шумског земљишта врши ради изградње објеката који су проглашени актом Владе као објекти од националног значаја, предлаже се у висини троструке вредности основице. Предлаже се ослобођење за сопственике за површину до 50 ари, ако се земљиште користи за пољопривредну производњу. Предлогом закона прецизирана је основица за накнаду за коришћење дрвета и изједначена стопа за сопственика и корисника шуме на 3% (претходно је за сопственике стопа била 5%). Поред тога, предлаже се увођење накнаде за коришћење шумског земљишта у државној својини у нешумске намене под којима се подразумева коришћење шумског земљишта за намене које нису у функцији газдовања шумама у складу са планским документима (нпр. коришћење шумског земљишта за изградњу цевовода, копање руда, постављање комерцијалних

објеката, снимање филмова, постављање реклама, вађење песка и др.). Обвезник предметне накнаде је корисник шума који даје шуму и шумско земљиште у нешумске намене, а предложена је стопа 50% од основице коју чини цена коришћења шумског земљишта у државној својини у нежумске намене, према ценовнику корисника на који сагласност даје Влада, односно надлежни орган аутономне покрајине.

Коришћење, управљање, заштита и унапређивање популација дивљачи и њихових станишта јесте делатност од општег интереса. С тим у вези, предложена је накнада за коришћење ловостајем заштићених врста дивљачи којом се уређује обвезник плаћања накнаде као корисник ловишта, основица за обрачун накнаде која јесте вредност планираног одстрела ловостајем заштићених врста дивљачи, осим вредности планираног одстрела фазана, за текућу ловну годину, утврђеног у складу са законом који уређује ловство. Начин утврђивања и висина накнаде (утврђује се применом стопе од 10% на вредност заштићених врста дивљачи) уређена је у складу са постојећим законским решењем (Закон о дивљачи и ловству („Службени гласник РС”, број 18/10)), осим што се предлаже једнака стопа за сва ловишта.

Воде су природно богатство и у својини су Републике Србије. Воде и водно земљиште у јавној својини су јавно водно добро, а послови у области управљања водама су послови од општег интереса. За коришћење наведеног природног богатства предлажу се накнаде за воде, у складу са Законом о водама („Службени гласник РС”, бр. 30/10, 93/12 101/16). Да би се, уредило коришћење наведеног јавног добра прописане су врсте накнада за воде, обвезник плаћања и основица за плаћање, висина накнада, начин утврђивања и плаћања, као и припадност средстава остварених од тих накнада. Овим законом, предлаже се укидање накнаде по основу испуштања вода, имајући у виду да је предмет наплате исте испуштање отпадних вода у реципијент као и за накнаду за загађивање вода. Такође, предложено је да се накнаде за пловидбу каналима Дунав Тиса Дунав, уреде у оквиру накнада за пловидбу и коришћење објеката безбедности пловидбе. Такође, предложена су прецизирања нпр. да се накнада за коришћење термалне воде наплаћује за подручја која нису проглашена бањом, како би се избегло плаћање накнаде по истом основу (за коришћење термалних вода) код накнаде за коришћење природног лековитог фактора.

Поред тога, предлажу се накнаде за заштиту животне средине, накнада за коришћење рибарског подручја; накнада за промет заштићених врста дивље флоре, фауне и гљива, накнада за емисије SO₂, NO₂, прашкасте материје и произведени или одложени отпад; накнада за супстанце које оштећују озонски омотач, накнада за пластичне кесе; накнаде за производе који после употребе постају посебни токови отпада (за електричне и електронске производе, уља, батерије и акумулатори, гуме, возила); накнада за стављање амбалаже у промет, накнада за загађивање вода, накнада за заштиту и унапређивање животне средине. Наведене накнаде се плаћају по основу принципа „загађивач плаћа” и „корисник плаћа”. Предложене накнаде се и сада наплаћују, осим накнаде за загађење вода, и у надлежности су министарства надлежног за послове заштите животне средине.

Наиме, накнада за коришћење рибарског подручја прописана је Законом о заштити и одрживом коришћењу рибљег фонда („Службени гласник РС”, број 128/14), накнада за сакупљање, коришћење и промет заштићених врста дивље флоре, фауне и гљива прописане су Законом о заштити природе („Службени гласник РС”, бр. 36/09, 88/10, 91/10-испр. и 14/16), а накнаде за коришћење заштићеног подручја такође су прописане тим законом и Уредбом о ближим критеријумима, начину обрачуна и поступку наплате накнаде за коришћење заштићеног подручја („Службени гласник РС”, број 43/10), накнаде за загађивање животне средине (за емисије SO₂, NO₂, прашкасте материје и произведени или одложени отпад, накнада за супстанце које оштећују озонски омотач, накнада за пластичне кесе, као и накнада за заштиту и унапређивање животне средине) прописане су Законом о заштити животне средине, („Службени гласник РС”, бр. 135/04, 36/09, 36/09-др. закон, 72/09-др. закон, 43/11-одлука УС и 14/16), као и Уредбом врстама загађивања, критеријумима за обрачун накнаде за загађивање животне средине и обвезницима, висини и начину обрачунавања и плаћања накнаде („Службени гласник РС”, бр. 113/05, 6/07, 13/08-др. пропис, 7/09-др. пропис, 5/10-др. пропис, 8/10, 102/10, 7/11-др. пропис, 15/12, 22/12--др. пропис, 91/12, 30/13-др. пропис, 37/14-др. пропис, 25/15-др. пропис, 44/16-др. пропис и 43/17-др. пропис) и Уредбом о критеријумима за утврђивање накнаде за заштиту и унапређивање животне средине и највишег износа накнаде („Службени гласник РС”, број 111/09) и Уредбом о одређивању активности чије обављање утиче на животну средину („Службени гласник РС”, број 109/09 и 8/10), накнаде за производе који после употребе постају посебни токови отпада прописане су Законом о управљању отпадом („Службени гласник РС”,

бр. 36/09, 88/10 и 14/16) и Уредбом о производима који после употребе постају посебни токови отпада, обрасцу дневне евиденције о количини и врсти произведених и увезених производа и годишњег извештаја, начину и роковима достављања годишњег извештаја, обвезницима плаћања накнаде, критеријумима за обрачун, висину и начин обрачунавања и плаћања накнаде („Службени гласник РС”, бр. 54/2010, 86/2011, 15/2012, 41/2013-др. правилник и 3/2014), накнада за стављање амбалаже у промет прописана је Закона о амбалажи и амбалажним отпадом („Службени гласник РС”, број 36/09) којим је, између осталог, прописано да испоручилац који амбалажу или упакован производ ставља у промет на територији Републике Србије, плаћа накнаду, као и Уредбом о критеријумима за обрачун накнаде за амбалажу или упакован производ и ослобађање од плаћања накнаде, обвезницима плаћања, висини накнаде, као и о начину обрачунавања и плаћања накнаде („Службени гласник РС”, број 8/10 и 22/16), накнада за загађивање вода која је прописан Законом о водама („Службени гласник РС”, бр. 8/10 и 22/16). Предложено је да основ наплате накнаде за загађивање вода буде испуштање отпадних вода са штетним садржајем и искључено испуштање вода у јавну канализацију.

Предлажу се накнаде за пловидбу и коришћење лука, пристаништа и објеката безбедности пловидбе на државном водном путу, и то: накнаде за коришћење лука и пристаништа (за употребу обале, за пристајање и лежарина) и накнаде за пловидбу и коришћење објеката безбедности пловидбе на државном водном путу (накнада за пловидбу државним водним путем, накнада за коришћење бродске преводнице на државном водном путу и накнада за коришћење зимовника на државном водном путу), и у оквиру њих обвезник плаћања накнаде, основица, висина, начин утврђивања и плаћања накнада, ослобођења и припадност прихода остварених од накнада. Наведене накнаде се и сада наплаћују сходно Закону о пловидби и лукама на унутрашњим водама („Службени гласник РС”, бр. 73/10, 121/12 и 18/15) и Одлуком о висини и начину плаћања лучких и пристанишних накнада („Службени гласник РС”, бр. 31/15, 74/15 и 13/17). Наведене накнаде у надлежности су регулаторног тела за управљање лукама. Предложеним решењем искључена је накнада за оперативну употребу луке.

Такође, предлажу се накнаде за коришћење јавних путева, и то: накнада за ванредни превоз, накнада за постављање рекламних табли, рекламних паноа, уређаја за обавештавање или оглашавање поред јавног пута, односно на другом земљишту које користи управљач јавног пута, у складу са прописима, посебна накнада за употребу државног пута, његовог дела или путног објекта- путарина, накнада за коришћење делова земљишног појаса јавног пута и другог земљишта које користи управљач јавног пута, и накнада за употребу државног пута за возила регистрована у иностранству. Предложене накнаде се и сада плаћају и прописане су Законом о јавним путевима („Службени гласник РС”, бр. 101/05, 123/07, 101/11, 93/12 и 104/13), којим је прописано да управљање јавним путем у смислу тог закона јесте: коришћење јавног пута (организовање и контрола наплате накнада за употребу јавног пута, вршење јавних овлашћења и сл.); заштита јавног пута; вршење инвеститорске функције на изградњи и реконструкцији јавног пута; организовање и обављање стручних послова на изградњи, реконструкцији, одржавању и заштити јавног пута; уступање радова на одржавању јавног пута; организовање стручног надзора над изградњом, реконструкцијом, одржавањем и заштитом јавног пута; планирање изградње, реконструкције, одржавања и заштите јавног пута; означавање јавног пута и вођење евиденције о јавним путевима и о саобраћајно-техничким подацима за те путеве, да управљање државним путем обухвата и управљање саобраћајем и организовање и обављање бројања возила на државном путу, као и да управљање државним путем је делатност од општег интереса. Предложено је да се накнада за коришћење комерцијалних обеката не уводи с обзиром да се комерцијални објекти не сматрају јавним добром, као и да власник објекта сноси трошкове који се односе на изградњу и прикључење објеката које гради крај пута.

Предлажу се накнаде за коришћење јавне железничке инфраструктуре. Наиме, Законом о железници („Службени гласник РС”, бр. 45/13, и 91/15) дефинише се и регулише проблематика управљања јавном железничком инфраструктуром у Републици Србији. Тим законом је дефинисано да управљач инфраструктуре утврђује висину накнада за коришћење железничке инфраструктуре и врши њихову наплату и то транспарентно и на начелу недискриминације и заснива се на моделу алокације трошкова у који су укључени модел мреже и модел саобраћаја, да Влада даје сагласност на висину накнада за коришћење железничке инфраструктуре, али и утврђује методологију вредновања елемената за одређивање накнада за коришћење железничке инфраструктуре. Поред тога дефинисано је да су средства од наплате наведене накнаде приход

управљача инфраструктуре. Према том закону управљач инфраструктуре је јавно предузеће, друштво капитала или предузетник који је овлашћен за управљање јавном железничком инфраструктуром. Овим законом предлажу се: накнада за прикључење индустријског колосека, накнада за постављање рекламних табли, рекламних паноа, уређаја за сликовно обавештавање или оглашавање у заштитном пружном појасу, односно на другом земљишту и објектима које користи управљач јавне железничке инфраструктуре, накнада за привремено коришћење земљишног појаса поред железничких пруга у ширини од 25м од осе најближег колосека. Предложено је изузимање накнаде за минимални пакет услуга за приступ јавној железничкој инфраструктури, имајући у виду да се не ради о накнади за коришћење јавног добра.

У оквиру накнада за коришћење јавне површине предлажу се: накнада за коришћење простора на јавној површини у пословне и друге сврхе, осим ради продаје штампе, књига и других публикација, производа старих и уметничких заната и домаће радиности, накнада за коришћење јавне површине објектом привременог коришћења, за коришћење јавне површине за оглашавање за сопствене потребе и за потребе других лица, као и за коришћење површине и објекта за оглашавање за сопствене потребе и за потребе других лица, за које дозволу издаје надлежни орган јединице локалне самоуправе, као и за коришћење јавне површине грађевинским материјалом и за извођење грађевинских радова. Наиме, Законом о планирању и изградњи („Службени гласник РС, бр. 72/09, 81/09 - испр., 64/10 - одлука УС, 24/11, 121/12, 42/13 - одлука УС, 50/13 - одлука УС, 98/13 - одлука УС, 132/14 и 145/14) прописано је да површина јавне намене јесте простор одређен планским документом за уређење или изградњу објеката јавне намене или јавних површина за које је предвиђено утврђивање јавног интереса у складу са посебним законом (улице, тргови, паркови и др.).

Предложена је прописивање накнаде за коришћење природног лековитог фактора, при чему би се исту плаћало лице које, у складу са законом који уређује бање, има право да користи природни лековити фактор у бањи у сврху превенције, лечења и рехабилитације, а према количини искоришћеног природног лековитог фактора. Законом о бањама („Службени гласник РС”, број 80/92) прописано је да је бања подручје на коме постоји и користи се један или више природних лековитих фактора и које испуњава услове у погледу уређености и опремљености за њихово коришћење у складу са одредбама тог закона, да бања представља природно добро од општег интереса, којим управља држава, под условима и на начин утврђен овим законом. Природним лековитим фактором у смислу тог закона сматрају се: термална и минерална вода, ваздух, гас и лековито блато (пелоид), чија су лековита својства научно испитана и доказана у складу са тим законом. Такође, Законом о бањама прописано је да корисник природног лековитог фактора у бањи плаћа накнаду за његово коришћење, да се иста плаћа према количини искоришћеног природног лековитог фактора, а висину накнаде утврђује Народна скупштина, при чему је важно указати да висина наведене накнаде није утврђена на основу тог закона.

Такође, предлажу се накнаде за електронске комуникације, и то: накнада за коришћење нумерације и накнада за коришћење радио-фреквенција. Наведене накнаде су сада прописане Законом о електронским комуникацијама („Службени гласник РС”, бр. 44/10, 60/13-УС и 62/14). Накнаде за обављање делатности електронских комуникација и накнада за обављање поштанских услуга нису предложене овим законским решењем, имајући у виду да наведене накнаде не представљају накнаде за коришћење јавног добра, већ цену пружених услуга корисницима.

- *Разматране могућности да се проблеми реше и без доношења Закона*

Имајући у виду да су предложена решења законска материја, уређивање накнада за коришћење јавних добара законом, даје се допринос правној сигурности и уједно обезбеђује предвидивости трошкова пословања привреди и унапређује транспарентност у његовој примени.

- *Зашто је доношење Закона најбољи начин за решавање проблема*

Доношење закона је најбољи начин за решавање проблема, из разлога што се ради о материји, коју је могуће уредити законом којим ће бити уређена нова и постојећа решења.

Поред тога, уређивањем материје накнада за коришћење јавних добара законом даје се допринос правној сигурности и уједно обезбеђује транспарентност у вођењу фискалне политике. Наиме, закон је општи правни акт који се објављује и који ствара једнака права и обавезе за све

субјекте који се нађу у истој порескоправној ситуацији, чиме се постиже транспарентност у његовој примени.

III. ОБЈАШЊЕЊЕ ОСНОВНИХ ПРАВНИХ ИНСТИТУТА И ПОЈЕДИНАЧНИХ РЕШЕЊА

Уз чл. 1.-3.

Дефинисан је предмет уређивања овог закона, поједини изрази који су употребљени у закону, као и да се накнаде за коришћење јавних добара могу уводити само овим законом.

Уз члан 4.

Предлаже се прописивање врста накнада, и то: накнаде за геолошка истраживања; накнаде за коришћење ресурса и резерви минералних сировина; накнаде за коришћење енергије и енергената; накнада за промену намене пољопривредног земљишта; накнаде за промену намене и коришћење шума и шумског земљишта; накнада за коришћење ловостајем заштићених врста дивљачи; накнаде за воде; накнаде за заштиту животне средине; накнаде за пловидбу и коришћење лука, пристаништа и објеката безбедности пловидбе на државном водном путу; накнаде за коришћење јавних путева; накнада за коришћење јавне железничке инфраструктуре; накнаде за коришћење јавне површине; накнада за коришћење природног лековитог фактора; накнаде за електронске комуникације.

Уз члан 5.

Предлаже се прописивање накнада за геолошка истраживања, и то: накнада за коришћење података и документације геолошких истраживања, накнада за примењена геолошка истраживања и накнада за задржавање истражног простора.

Уз чл. 6.-10.

Предлаже се прописивање накнаде за коришћење података и документације геолошких истраживања. Уређује се обвезник накнаде - корисник података и документације геолошких истраживања, основица - валоризована вредност изведених истраживања на одређеном истражном простору, а валоризована вредност утврђује се применом коефицијента годишњег раста потрошачких цена на стварну вредност извршених истраживања у периоду који почиње годином у којој је основно геолошко истраживање извршено, а завршава се годином у којој је обвезник накнаде поднео захтев за коришћење података и документације геолошких истраживања. Поред тога, предлаже се прописивање висине накнаде у износу 5% вредности основице. Међутим, за коришћење података и документације за истраживања изведена пре 24. јануара 1994. године и за коришћење података и документације основних геолошких истраживања за коју не постоји спецификација изведених истраживања по врсти и обиму, као и у случају да није исказана вредност изведених геолошких истраживања, у зависности од врсте података и документације основних и примењених геолошких истраживања, утврђена је у висини од 5% просечне вредности израде појединачних елабората, годишњих извештаја, студија и експертиза у периоду од 10 година (од 2005-2015) и предложена је у Прилогу 1. Табела 1. овог закона. Такође, предлаже се ослобођење од плаћања накнаде, као и да обавезу плаћања предметне накнаде решењем утврђује министарство надлежно за геолошка истраживања.

Уз чл. 11.-18.

Предлаже се прописивање накнада за примењена геолошка истраживања и за задржавање права на истражни простор. Уређује се обвезник накнада - лице коме је надлежни орган одобрио извођење геолошких истраживања минералних и других геолошких ресурса, односно задржавање права на истражни простор, у складу са законом којим се уређују рударство и геолошка истраживања, основица - квадратни километар истражног простора, а висина накнаде на основицу предложена је у Прилогу 1. Табела 2. овог закона. Поред тога, предлаже се да обавезу плаћања ових накнада обвезник утврђује сам, и исту плаћа једном годишње за период од годину дана, и то најкасније у року од 15 достављања решења о одобрењу за вршење примењених геолошких истраживања, односно у року од 15 дана од дана достављања решења о задржавању права на истражни простор, а ако је период краћи од календарске године, накнада

се плаћа сразмерно периоду коришћења, односно сразмерно периоду за који је одобрено задржавање права на истражни простор.

Уз члану 19.

Предаже се да средства остварена од накнаде за коришћење података и документације геолошких истраживања, накнаде за примењена геолошка истраживања и накнаде за задржавање права на истражни простор припадају буџету Републике Србије, односно припадност прихода је иста као и у садашњем законском решењу.

Уз чл. 20. – 26.

Предлажу се врсте накнада за коришћење ресурса и резерви минералних сировина, и то: накнада за коришћење свих врста угља и уљних шкриљаца; накнада за коришћење угљоводоника у течном и гасовитом стању (нафта и гас) и осталих природних гасова; накнада за коришћење радиоактивних сировина; накнада за коришћење свих металичних сировина; накнада за коришћење техногених сировина које су резултат експлоатације и прераде минералних сировина; накнада за коришћење неметаличних сировина, осим за неметаличне сировине за добијање грађевинског материјала; накнада за коришћење свих врста соли и соних вода; накнада за подземне воде из којих се добијају корисне минералне сировине, као и подземне воде везане за рударску технологију и гасове који се са њима јављају; накнада за коришћење неметаличних сировина за добијање грађевинског материјала (лапорац, кречњак, глина, песак, шљунак, техничко-грађевински и архитектонско-грађевински камен и др.) и магнезита.

Такође, уређује се обвезник накнаде за коришћење ресурса и резерви минералних сировина - носилац експлоатације коме је одобрено извођење рударских радова у складу са законом којим се уређује рударство, основица - приход који носилац експлоатације остварује од искоришћених или продатих минералних сировина, одређен на основу прихода оствареног од продаје непрерађене минералне сировине или прихода оствареног од продаје технолошки прерађене минералне сировине, нето приход од топионице представља приход од продаје крајњег производа умањен за трошкове топљења, рафинације, транспорта, претовара, осигурања и продаје. Нето приход од топионице не може се умањивати по основу амортизације, трошкова капитала или пореских олакшица; количина ископане неметаличне сировине за добијање грађевинског материјала (лапорац, кречњак, глина, песак, шљунак, техничко-грађевински и архитектонско-грађевински камен и др.) и магнезита, утврђена у динарском износу одређеном по тони ископане ресурса и/или резерви минералних сировина; приход који је основ за накнаду за коришћење угљоводоника у течном и гасовитом стању (нафта и гас) и осталих природних гасова представља реалну тржишну вредност искоришћене или продате непрерађене минералне сировине. Реална тржишна вредност је приход од продаје непрерађене минералне сировине неповезаном лицу или утврђена тржишна вредност непрерађене минералне сировине по принципу ван дохвата руке.

Такође, предлаже се да министар надлежан за послове рударства ближе дефинише методологију свођења количина и одређивања цене непрерађених угљоводоника у течном и гасовитом стању (нафта и гас) и осталих природних гасова.

Висина накнада предложе се у процентуалном износу од прихода (од 1% до 7%) у зависности од минералне сировине, са изузетком да се за металне сировине ако се врши даља прерада у сопственој топионици плаћа 5% од нето прихода топионице. За неметаличне минералне сировине за добијање грађевинских материјала и за магнезит по тони ископане минералне сировине висина се предлаже у Прилогу 1. Табела 3. овог закона. Поред тога, предлаже се да се за коришћење минералних сировина накнада плаћа за све компоненте минералне сировине које се користе или продају, осим за узорке ресурса и резерви минералних сировина који се користе за техничко-технолошка испитивања у индустријским условима за које се накнада не плаћа, као и да обавезу плаћања утврђује сам обвезник за тромесечни, односно годишњи период на прописаном обрасцу, почев од периода у коме је добијено одобрење за извођење рударских радова, и плаћа се у року од 15 дана по истеку тромесечја, а коначна годишња обавеза накнаде за претходну годину плаћа се најкасније последњег дана у фебруару текуће године. Такође, предлаже се уколико је плаћени износ по тромесечним периодима мањи од износа утврђеног у коначном обрачуна за календарску годину, разлика се плаћа најкасније последњег дана у фебруару текуће године за претходну годину, као и уколико је у коначном обрачуна утврђена мања обавеза од обавезе која је утврђена и плаћена по тромесечним

периодима, више плаћени износ се користи за плаћање утврђене накнаде за наредни тромесечни период. Ослобођење од плаћања накнаде предлаже се за узорке ресурса и резерви минералних сировина који се користе за техничко-технолошка испитивања у индустријским условима. Припадност прихода од ове накнаде предлаже се, као и у садашњем законском решењу, да остварена средства у висини од 60% припадају буџету Републике Србије, а у висини од 40% буџету јединице локалне самоуправе на чијој територији се врши експлоатација. Када се експлоатација врши на територији аутономне покрајине, предложена припадност прихода од ове накнаде је да остварена средства у висини од 50% припадају буџету Републике Србије, у висини од 40% буџету јединице локалне самоуправе на чијој се територији врши експлоатација, а у висини од 10% буџету аутономне покрајине.

Уз члану 27.- 48.

Предлажу се врсте накнада за коришћење енергије и енергената, и то: накнада за биогорива, накнада за формирање и одржавање обавезних резерви нафте и деривата нафте и накнада за унапређење енергетске ефикасности, као и обвезник, основица, висина накнада, начин утврђивања и плаћања накнада и ослобођење од плаћања. Наиме, обвезник накнаде је енергетски субјект који обавља енергетску делатност производње деривата нафте и енергетску делатност трговине нафтом, дериватима нафте, биогоривима и компримованим природним гасом, и има лиценцу за обављање тих делатности у складу са законом којим се уређује енергетика, а министарству надлежном за послове енергетике на обрасцу пријаве за евиденцију (који прописује министар надлежан за послове енергетике) подноси пријаву за евиденцију, у року од 30 дана од дана добијања лиценце за обављање енергетске делатности. Обвезнику министарство надлежно додељује одговарајући евиденциони број. Уколико обвезник не поднесе пријаву за евиденцију, надлежно министарство ће доделити евиденциони број по службеној дужности, на основу расположивих података, односно фактичких околности. Висина је предложена у Прилогу 2. Табела 1. овог закона. Предлаже се да обавезу плаћања по основу накнада врши обвезник приликом стављања у промет безоловног моторног бензина и гасног уља који се користе као гориво за моторе са унутрашњим сагоревањем, безоловног моторног бензин, авионског бензина, гасног уља, течног нафтног гаса, млазна горива и уља за ложење, који су произведени у Републици Србији, као и приликом испостављања рачуна за испоручену енергију и/или енергенте крајњем купцу/потрошачу. Стављање у промет сматра се: свако отпремање безоловног моторног бензина и гасног уља који се користе као гориво за моторе са унутрашњим сагоревањем из производног погона од стране произвођача ових производа, осим отпремања ових производа из производног погона у царинско складиште за које је надлежни орган дао акцизну дозволу, утоварено у складу са прописом којим се уређују општа правила и поступци који се примењују на робу која се уноси и износи из царинског подручја Републике Србије; свако отпремање безоловног моторног бензина и гасног уља који се користе као гориво за моторе са унутрашњим сагоревањем из акцизног складишта, осим отпремања у сопствено друго акцизно складиште, односно у царинско складиште за које је надлежни орган дао акцизну дозволу, утоварено у складу са царинским прописима; мањак производа у акцизном складишту, осим мањка који се може правдати вишом силом; расход у акцизном складишту, изнад количине које утврђује Влада. Поред тога, предлаже се да за безоловни моторни бензин и гасно уље који се користе који се увозе у Републику Србију, утврђивање накнаде врши надлежни царински орган при увозу, при обрачуну увозних дажбина. Предлаже се да средства остварени од ових накнада припадају буџету Републике Србије.

Уз чл. 49.-54.

Предлаже се прописивање накнаде за промену намене пољопривредног земљишта. Уређује се обвезник накнаде - лице које подноси захтев за промену намене, односно лице које је извршило промену намене без претходно поднетог захтева и плаћања накнаде, основица - основици за порез на имовину на то земљиште у години која претходи години за коју се мења намена земљишта, да се висина накнаде утврђује у износу од 50% на основицу, односно када се промена намене земљишта врши ради подизања вештачих ливада и пашпњака на пољопривредном земљишту четврте и пете катастарске класе, односно за подизање шума на пољопривредном земљишту, без обзира на класу земљишта, експлоатацију минералних сировина, односно извођење радова на одлагању јаловине, пепела, шљаке и других материја на пољопривредном земљишту на одређено време, да се висина накнаде утврђује по стопи од 20%

на основицу, и то за сваку годину за коју је издата сагласност за промену намене земљишта. Поред тога, предлаже се да обавезу плаћања ове накнаде обвезнику решењем утврђује општинска, односно градска управа на чијој територији се налази пољопривредно земљиште, на захтев власника, односно корисника земљишта или по налогу пољопривредног инспектора, као и случајеви у којима се не плаћа накнада. Припадност прихода по основу наплате ове накнаде предлаже се да приходи у висини од 60% припадају буџету Републике Србије, а у висини од 40% буџету јединице локалне самоуправе на чијој територији се налази пољопривредно земљиште чија се намена мења.

Уз члан 55. – 73.

Предлаже се прописивање накнада за промену намене и коришћење шума и шумског земљишта, и то накнада за промену намене шума и шумског земљишта и накнаде за коришћење шума и шумског земљишта.

За накнаду за промену намене шума и шумског земљишта. Уређује се обвезник накнаде-лице на чији захтев се врши промена намене шума и шумског земљишта у складу са законом којим се уређују шуме, основица - вредност шума и шумског земљишта утврђена у складу са законом којим се уређује поступак експропријације, коју утврђује стручна служба корисника или сопственика шума, односно овлашћени судски вештак за послове шумарства, у складу са прописом којим се уређује поступак експропријације, висина накнаде као петострука вредност основице, а као изузетак ако се промена намене шума и шумског земљишта врши ради изградње објеката који су проглашени актом Владе као објекти од националног значаја, висина се утврђује у висини троструке вредности основице. ослобођење од плаћања накнаде. Поред тога, предлаже се да обавезу по основу ове накнаде утврђује министарство надлежно за послове шумарства решењем на захтев заинтересованог лиц, да се иста плаћа пре отпочињања крчења шума, као и ослобођења од плаћања накнаде. Предлаже се да приходи остварени по основу наплате ове накнаде припадају буџету Републике Србије, а приходи остварених на територији аутономне покрајине припадају буџету аутономне покрајине.

За накнаде за коришћење шума и шумског земљишта предлажу се накнада за коришћење дрвета и накнада за коришћење шумског земљишта у државној својини у нешумске намене. У вези накнаде за коришћење дрвета уређује се обвезник накнаде - корисник, односно сопственик шума и шумског земљишта, основица - вредност дрвних сортимената, према ценовнику корисника шума на шумском камионском путу, на који сагласност даје Влада, односно надлежни орган аутономне покрајине (вредност дрвних сортимената за кориснике, односно сопственике шума, осим физичка лица, обрачунава се на основу количине посечених дрвних сортимената, а за физичких лица обрачунава се на основу количине дозначених дрвних сортимената). Предлаже се да се висина накнаде коришћење дрвета утврђује применом стопе од 3% на основицу, и да обавезу утврђује сам обвезник и исту плаћа до 15. у месецу за претходни месец, а ако је обвезник физичко лице обавеза се утврђује у поступку дознаке и плаћа пре сече. Предлаже се ослобођење од плаћања накнаде, као и припадност остварених прихода наплатом накнаде, и то остварена средства у висини од 70% припадају буџету Републике Србије, а у висини од 30% буџету јединице локалне самоуправе, а приходи који се остварују на територији аутономне покрајине у висини од 70% припадају буџету аутономне покрајине, а у висини од 30% буџету јединице локалне самоуправе, која се налази на територији аутономне покрајине.

Поред тога, предлаже се прописивање нове накнаде - за коришћење шумског земљишта у државној својини у нешумске намене. Наиме, уређује се обвезник накнаде - корисник шума и шумског земљишта који је шумско земљиште дао на коришћење у нешумске намене, основица - цена коришћења шумског земљишта у државној својини у нешумске намене према ценовнику корисника на који сагласност даје Влада, односно надлежни орган аутономне покрајине, висина накнаде - у применом стопе од 50% на основицу, да сам обвезник утврђује накнаду за месечни период и исту плаћа до 15. у месецу за претходни месец. Поред тога, предложено је да приходи остварени од ове накнаде на територији Републике Србије припадају буџету Републике Србије, а приходи остварени на територији аутономне покрајине припадају буџету аутономне покрајине.

Уз чл. 74.-78.

Предлаже се прописивање накнаде за коришћење ловостајем заштићених врста дивљачи. Уређује се обвезник накнаде - корисник ловишта, основица - вредност планираног одстрела ловостајем заштићених врста дивљачи, осим вредности планираног одстрела фазана, за текућу

ловну годину утврђена у складу са законом који уређује ловство (вредност планираног одстрела утврђује се према ценовнику корисника ловишта на који сагласност даје министарство надлежно за послове ловства, јединици мере заштићене врсте дивљачи), висина накнаде применом стопе од 10% на основицу, да обавезу плаћања накнаде утврђује сам обвезник накнаде на годишњем нивоу, као и да се иста плаћа у износу од 30% утврђене обавезе најкасније до 15. априла текуће ловне године, а износ од 70% утврђене обавезе плаћа се најкасније до 31. децембра текуће ловне године. Такође, предложено је приходи остварени наплатом ове накнаде припадају буџету Републике Србије, а приходи остварени на територији аутономне покрајине у висини од 30% припадају буџету Републике Србије, а у висини од 70% буџету аутономне покрајине.

Уз члан 79.

Предлаже се прописивање накнада за воде, и то: накнада за коришћење вода; накнада за извађени речни нанос; накнада за одводњавање; накнада за коришћење водних објеката и система.

Уз чл. 80.-84.

Уређује се обвезник накнаде за коришћење вода - лице које воду захваћену из површинских и подземних вода користи за пиће, наводњавање, погонске, технолошке, комуналне и друге намене, користи термалне воде, користи воду за узгој риба у рибњацима, врши снабдевање водом за пиће системом јавног водовода, захвата воду ради флаширања, односно коришћења у финалном производу, користи воду за производњу електричне енергије за продају или за сопствене потребе, користи воду за погон постројења, користи воду за рад топлана, основица - количина захваћене, односно испоручене воде, изражене у метрима кубним за намене прописане у члана 84. тач. 1) - 4) овог закона када постоје уређаји за мерење количине захваћене воде, односно пројектовани капацитет захваћене воде у m^3 на водозахвату када не постоје уређаји за мерење количине захваћене воде, количина литар произведене флаширане воде, односно количина воде у производу за намене из члана 84. тачка 5) овог закона, изражена у литрима, површина пољопривредног земљишта које се наводњава, изражена у хектарима где не постоји могућност мерења количине испоручене воде, површина топловодних рибњака изражена хектарима, односно проток воде изражен у метрима кубним код хладноводних рибњака за комерцијални узгој рибе, где не постоји могућност мерења количине захваћене, односно испоручене воде, количина произведене електричне енергије изражена киловатчасовима на прагу хидроелектране или термоелектране за коришћење воде за производњу електричне енергије за продају или за сопствене потребе, као и снага постројења изражена у kW, за коришћење воде за погон других постројења. Висина накнаде на основицу предложена је у Прилогу 3. Табела 1. овог закона. Такође, предлаже се да утврђивање обавезе по основу ове накнаде врши министарство надлежно за послове водопривреде, односно надлежни орган аутономне покрајине за територију аутономне покрајине решењем, на годишњем нивоу, да се обавеза плаћа као аконтација, месечно до 15-ог у месецу за претходни месец и коначно по истеку године уколико по истеку године постоји разлика у односу на основицу накнаде на основу које је утврђена аконтација, као и да је обвезник дужан да плати аконтацију у висини месечне обавезе за претходну годину у прописаном року, до утврђивања накнаде за текућу годину. Предвиђено је и поступање у случају више, односно мање плаћених аконтација, као и случајеви када се ова накнада не плаћа.

Уз чл. 85.- 89.

Уређује се обвезник накнаде за извађени речни нанос - правно лице, односно предузетник који врши вађење речног наноса из лежишта на водном земљишту и на подручјима угроженим ерозијом, основица - количина изражена у метрима кубним извађеног речног наноса, висина накнаде на основицу предложена је у прилогу 3. Табела 2. овог закона. Такође, предлаже се да обавезу плаћања по основу ове накнаде утврђује министарство надлежно за послове водопривреде, односно надлежни орган аутономне покрајине за територију аутономне покрајине решењем, да се утврђена обавеза плаћа у року од 15 дана од дана достављања решења, као и случај када се ова накнада не плаћа.

Уз чл. 90.-94.

Уређује се обвезник накнаде за одводњавање - власник, односно корисник земљишта и објеката на мелиорационом подручју, пољопривредног земљишта, осим трстика и мочваре, шумског и грађевинског земљишта, објекта, односно простора намењеног за обављање привредне и друге делатности, изузев ако је одвођење вода уређено системом атмосферске канализације, стамбеног објекта, изузев ако је одвођење вода уређено системом атмосферске канализације, саобраћајне инфраструктуре (путева, железница, лука, пристаништа, аеродрома и друго), изузев ако је одвођење вода уређено системом атмосферске канализације и добара у општој употреби (паркови, тргови, улице и друго), изузев ако је одвођење вода уређено системом атмосферске канализације, основица - за пољопривредно земљиште је површина земљишта изражена у хектарима, за шумско земљиште је површина земљишта изражена у хектарима, за грађевинско, осим земљишта под стамбеним и пословним објектима је површина земљишта изражена у хектарима грађевинског земљишта, за објекте саобраћајне инфраструктуре и друга добра у општој употреби је површина земљишта изражена хектарима тих објеката и за грађевинско земљиште под стамбеним и пословним објектима је површина земљишта изражена у метрима квадратним тог земљишта. Висина накнаде на основицу предложена је у Прилогу 3. Табелама 4. - 7. овог закона. Предлаже се да обавезу плаћања утврђује на годишњем нивоу надлежно јавно водопривредно предузеће које управља системима за одводњавање у јавној својини решењем и иста се плаћа се плаћа - плаћа месечно, до 15-тог у месецу за претходни месец (правно лице) и тромесечно, у року од 45 дана од дана почетка тромесечја (физичко лице), као и плаћање аконтације до утврђивања накнаде за текућу годину. Предлажу се и случајеви у којима се ова накнада не плаћа.

Уз чл. 95. - 98.

Уређује се обвезник накнаде за коришћење водних објеката и система у јавној својини - власник, односно корисник пољопривредног и шумског земљишта, индустријских и других објеката које водне објекте и системе у јавној својини користи за наводњавање, снабдевање водом индустрије, рибака и других корисника, и за друге потребе и лице које водне објекте и системе у јавној својини користи за одвођење отпадних вода из индустријских и других објеката као и друге намене, основица - инсталирани капацитет у индустрији, односно површини израженој у ha за наводњавање и рибаке l/s, ангажовани капацитет, односно преузета количина воде изражена у m³, ако постоје уређаји за мерење количине испоручене воде, ангажовани капацитет, односно максимална годишња количина воде коју може захватити својим инсталираним капацитетом, ако не постоје уређаји за мерење количине испоручене воде, ангажовани капацитет, односно површина која се наводњава, у случају коришћења воде за наводњавање, ако не постоје уређаји за мерење количине испоручене воде, количин m³ испуштене отпадне воде ако постоји уређај за мерење количине испуштене отпадне воде, количини m³ захваћене воде ако не постоји уређај за мерење количине испуштене отпадне воде, квалитет и начину одвођења отпадне воде. Висина ове накнаде на основицу предложена је у Прилогу 3. Табелама 8. – 20. овог закона. Предлаже се да обавезу плаћања по основу ове накнаде. решењем на годишњем нивоу, утврђује надлежно јавно водопривредно предузеће које управља водним објектима и системима, да се обавеза плаћа као аконтација, месечно до 15-ог у месецу за претходни месец и коначно по истеку године уколико постоји разлика у односу на основицу накнаде на основу које је утврђена аконтација у току године.

Уз члан 99.

Предлаже се припадност прихода остварених наплатом накнада за воде, да остварена средства припадају буџету Републике Србије, а остварена средства од тих накнада на територији аутономне покрајине буџету аутономне покрајине.

Уз члан 100.

Предлаже се прописивање накнада за заштиту животне средине, и то: накнада за коришћење рибарског подручја, накнада за коришћење заштићеног подручја, накнада за сакупљање, коришћење и промет врста дивље флоре, фауне и гљива, накнаде за загађивање животне средине, накнада за заштиту и унапређивање животне средине, накнада за производе који после употребе постају посебни токови отпада, накнада за амбалажу или упакован производ и накнада за загађивање вода.

Уз чл. 101. – 105.

Предложе се прописивање накнаде за коришћење рибарског подручја. Уређије се обвезник накнаде - корисник рибарског подручја, основица - вредност дозволе за привредни риболов (утврђује корисник рибарског подручја уз сагласност министарства надлежног за заштиту и одрживо коришћење рибљег фонда), односно вредност дозволе за рекреативни риболов (утврђује министар надлежан за заштиту и одрживо коришћење рибљег фонда до 1. септембра текуће године за наредну годину), висина накнаде се плаћа у износу од 15% вредности дозволе за привредни риболов и 10% вредности дозволе за рекреативни риболов и исту утврђује обвезник за тромесечни период. Такође, предложено је да средстав остварена од ове накнаде припадају буџету Републике Србије, а средства остварена на територији аутономне покрајине буџету аутономне покрајине.

Уз чл. 106. – 111.

Предлаже се прописивање накнада за коришћење заштићеног подручја, која се плаћа управљачу заштићеног подручја, и то за: обављање делатности у заштићеном подручју, викендице и друге некомерцијалне објекте за одмор у заштићеном подручју, возила на моторни погон у употреби на заштићеном подручју, туристичке, рекреативне, спортске и друге манифестације и активности, рекламне ознаке, комерцијалне филмске, фото и тонске записе, коришћење имена и знака заштићеног подручја, посету заштићеном подручју, његовим деловима и објектима, за заузеће простора за објекте који својим изгледом нарушавају својства заштићеног подручја, а који су у власништву правног лица, предузетника или физичког лица. Уређује се обвезник накнаде - корисник заштићеног подручја, односно лице које обавља послове или располаже непокретностима и другим стварима на заштићеном подручју, посећује заштићено подручје ради одмора, спорта, рекреације и сличних потреба и на други начин користи заштићено подручје, основица и висина прописане су у Прилогу 4. овог закона, у зависности од степена искоришћавања заштићеног подручја, степена штете која се наноси заштићеном подручју, степена повећаних обавеза управљача у одржавању уредности и чистоће, чувања и обављања других послова на очувању, унапређењу, приказивању и развоју заштићеног подручја и погодности и користи које пружа заштићено подручје за обављање допуштених делатности и активности. Наиме, предлаже се да управљач заштићеног подручја доноси акт којим прописује висину накнаде за заштићено подручје којим управља (у зависности од могућности заштићеног подручја) у износима прописаним у прилогу овог закона, при чему на акт управљача сагласност даје министарство надлежно за послове заштите животне средине или орган надлежан за послове заштите животне средине јединице локалне самоуправе. Обавезу по основу ове накнаде решењем утврђује управљач заштићеног подручја и иста се плаћа у року од 15 дана од дана достављања решења, док накнаде које се плаћају дневно, обвезник плаћа овлашћеном лицу управљача заштићеног подручја, приликом уласка у заштићено подручје, на начин који ближе прописује управљач заштићеног подручја својим актом. Поред тога предлажу се ослобођења од плаћања накнаде (нпр. физичка лица која живе у заштићеном подручју, запослени у заштићеном подручју, деца предшколског узраста, физичка лица са инвалидитетом и посебним потребама, пензионери са најнижим износом пензије...). Предвиђено је да средства остварена наплатом ове накнаде припадају управљачу тог подручја.

Уз чл. 112. – 116.

Предлаже се прописивање накнаде за сакупљање, коришћење и промет заштићених врста дивље флоре, фауне и гљива, при чему се уређује обвезник накнаде - лице које врши сакупљање коришћење и промет заштићених врста дивље флоре, фауне и гљива, основица – одобрена количина (килограм) заштићених врста дивље флоре, фауне и гљива прма ценовнику који је дат у Прилогу 5. овог закона, висина накнаде предлаже у износу од 10% на основицу. Накнада се плаћа се након достављања обавештења, односно најкасније до издавања дозволе за сакупљање, коришћење и промет заштићених врста дивље флоре, фауне и гљива. Предвиђено је да средства остварена од накнаде за сакупљање, коришћење и промет заштићених врста дивље флоре, фауне и гљива припадају буџету Републике Србије.

Уз члан 117.

Предложене су врсте накнада за загађивање животне средине, и то: накнада за емисије SO₂, NO₂, прашкасте материје и произведени или одложени отпад, накнада за супстанце које оштећују озонски омотач и накнада за пластичне кесе.

Уз чл. 118. – 123.

Уређује се обвезник накнаде за емисије SO₂, NO₂, прашкасте материје и произведени или одложени отпад - правно или физичко лице које узрокује загађивање животне средине емисијама SO₂ и/или NO₂ и/или прашкастим материјама из постројења за које се издаје интегрисана дозвола, прашкастим материјама из асфалтних база и произвођач и/или одлагач неопасног индустријског отпада и опасног отпада за постројења за која се издаје интегрисана дозвола, основица - годишња количина емисије у тонама, према подацима из Националног регистра загађивања животне средине, односно резултата мерења у складу са прописом о граничним вредностима емисије, начину и роковима мерења и евидентирања података, у складу са реализованом производњом и створеном количином отпада, као и начин обрачунавања накнаде у случају да обвезник није доставио податке у Национални регистар извора загађивања до 31. јануара текуће године за претходну годину. Висина накнаде на основицу предложена је у Прилогу б. овог закона. Обавезу плаћања ове накнаде обвезнику решењем утврђује министарство надлежно за послове заштите животне средине најкасније до 30. априла текуће године за претходну годину, и садржи коначни обрачун износа накнаде за претходни обрачунски период и износ аконтације за наредни обрачунски период. Обрачун обавезе плаћања накнаде за претходни обрачунски период врши се на основу података о годишњим количинама емисија у претходном обрачунском периоду и износа накнада за једну тону емисије и корективних подстицајних коефицијената, а извештај о годишњим количинама емисија обвезник накнаде доставља у Национални регистар извора загађивања, у прописаном року, за претходну годину. Даље, предложен је начин обрачунавања предметних накнада (према врсти, количини или особинама емисија следећих загађујућих материја: оксида сумпора изражених као сумпордиоксид (у даљем тексту: SO₂); оксида азота изражених као азот-диоксид (у даљем тексту: NO₂); прашкастих материја. Појединачни извори емисије дефинисани су као технолошки процеси, индустријски погони, уређаји и објекти из којих се испуштају у ваздух: за SO₂ у количини већој од 100 kg годишње; за NO₂ у количини већој од 30 kg годишње; за прашкасте материје у количини већој од 10 kg годишње. Изузетак је да се за асфалтне базе примењује емисиони фактор, односно маса емитованих загађујућих материја одређује се према маси произведеног продукта, тако да за асфалтне базе износи 0,01% прашкастих материја у односу на укупну годишњу производњу. Такође је прописан израз за израчунавање накнада за емисије SO₂, NO₂ и прашкасте материје. Прописани су рокови за плаћања утврђене обавеза ове накнаде, и то 15 дана од дана достављања решења за накнаду чији је укупан износ мањи од 1.000.000 динара, у једнаким тромесечним ратама за накнаду чији је укупан износ већи од 1.000.000 динара, а мањи од 12.000.000 динара и месечно за накнаду чији је укупан износ већи од 12.000.000 динара. Такође, прописано је поступање у случају ако је обвезник накнаде по основу аконтације уплатио већи износ од износа који се утврди коначним обрачуном накнаде за период у коме је аконтација плаћена, као и ако је обвезник накнаде по основу аконтације уплатио мањи износ од износа који се утврди коначним обрачуном.

Уз чл. 124. – 127.

Предлаже се прописивање накнаде за супстанце које оштећују озонски омотач, пр чему се уређује обвезник накнаде - увозник тих супстанци, основица - количина увезене супстанце изражена у килограмима, на основу издате дозволе за увоз и података из јединствене царинске исправе, висина накнаде на основицу је предложена у Прилогу б. овог закона. Поред тога, предлаже, се да обавезу плаћања накнаде обвезнику решењем (које је коначно и против њега се може покренути управни спор) утврђује министарство надлежно за послове заштите животне средине најкасније у року од 30 дана од дана достављања јединствене царинске исправе (обавеза достављања јединствене царинске исправе је најкасније осам дана од дана увоза супстанце), и иста се плаћа у року од 15 дана од дана достављања решења.

Уз чл. 128. – 132.

Предлаже се прописивање накнаде за пластичне кесе. Уређује се обвезник накнаде - произвођач, односно увозник пластичних кеса, осим биоразградивих кеса, основица - количина

произведених и/или увезених пластичних кеса стављених на тржиште Републике Србије, изражена у тонама, а висина накнаде на основуцу предложена је у Прилогу 6. овог закона. Обавезу плаћања накнаде за пластичне кесе обвезнику решењем (које је коначно и против кога се може покренути управни спор) утврђује министарство надлежно за заштиту животне средине, најкасније до 30. априла текуће године за претходну годину и обрачунава се према количини, врсти и саставу произведене, односно увезене пластичне кесе, односно према подацима из декларације о усаглашености производа са захтевима за стављање у промет, извештаја републичког инспектора за заштиту животне средине у складу са законом, дневне евиденције о произведеним, увезеним и извезеним пластичним кесама и годишњег извештаја о пластичним кесама стављеним на тржиште Републике Србије. Обвезник има обавезу да извештај о годишњим количинама пластичних кеса стављеним на тржиште Републике Србије доставља у Национални регистар извора загађивања средине до 31. марта текуће године за претходну годину. Уколико обвезник не достави годишњи извештај у Национални регистар извора загађивања у прописаном року, надлежно министарство ће обрачунати накнаду на основу извештаја републичког инспектора за заштиту животне средине о количини пластичних кеса стављеним на тржиште Републике Србије.

Уз чл. 133. и 134.

Предлажу се олакшице обвезнику накнаде, односно смањење накнаде за емисије SO₂, NO₂ и прашкастих материја од обрачунате накнаде за наредни обрачунаски период сразмерно процентуалном смањењу загађивања животне средине испод прописане граничне вредности у претходном обрачунаском периоду, а министар надлежан за послове заштите животне средине одлучује сваке године о праву на повраћај, односно смањење накнаде у периоду важења интегрисане дозволе, односно за који је извршена њена ревизија, на захтев који обвезник подноси у року од 15 дана од дана достављања решења о коначном обрачуну уз који обвезник подноси документацију (доказ о извршеној уплати накнаде, исправу којом се потврђује да је отпад извезен, предат на третман, односно одлагање у постројења за управљање отпадом, годишњи програм коришћења средстава за који се врши повраћај, односно смањење накнаде).

Поред тога, предлаже се поступање у случају трајног затварања појединачног извора емисије надлежно министарство врши коначни обрачун за период који предходи трајном затварању до дана трајног затварања појединачног извора емисије, на основу пријављених емисија у Национални регистар извора загађивања, односно на основу извештаја републичког инспектора за заштиту животне средине (обвезник накнаде дужан је да пријави министарству настале промене у року од 30 дана од дана настанка промене).

Предложено је да приходи остварени наплатом накнаде за загађивање животне средине, припадају буџету Републике Србије у висини од 60% и буџету јединице локалне самоуправе на чијој територији се налази загађивач у висини од 40%. Као изузетак предложена је припадност прихода средстава остварених од накнаде за загађивање животне средине у подручјима од посебног државног интереса. Предлаже се да та средства припадају буџету Републике Србије у висини од 80% и јединице локалне самоуправе у висини 20% на чијој територији се налази загађивач.

Уз чл. 135.- 141.

Предлаже се уређивање накнаде за заштиту и унапређивање животне средине. Уређује се обвезник накнаде - ималац права својине на непокретности, односно купац ако се непокретност користи по основу права закупа, власник теретних возила, односно лица која обављају транспорт нафте и нафтних деривата, односно сировина, производа и полупроизвода хемијских и других опасних материја из индустрије или за индустрију на територији јединице локалне самоуправе са статусом угрожене животне средине на подручју од значаја за Републику Србију, основица за коришћење непокретности - површина за коришћење стамбених и пословних зграда, станова и пословних просторија за становање, односно обављање пословне делатности, као и за коришћење земљишта за обављање редовне делатности, основица накнаде за заштиту и унапређивање животне средине за активности које утичу на животну средину - остварени приход од обављања одређених активности које утичу на животну средину (остварени приход је износ који правно лице, односно предузетник оствари од продаје сировине, полупроизвода и производа у земљи и иностранству), основица накнаде за заштиту и унапређивање животне средине за транспорт нафте и нафтних деривата, као и сировина,

производа и полупроизвода хемијских и других опасних материја из индустрије на територији јединице локалне самоуправе са статусом угрожене животне средине на подручју од значаја за Републику Србију -носивост транспортног средства и количина терета приликом транспорта нафте и нафтних деривата, као и сировина, производа и полупроизвода хемијских и других опасних материја из индустрије или за индустрију на територији јединице локалне самоуправе са статусом угрожене животне средине на подручју од значаја за Републику Србију изражена у тонама. Предлаже се да обавезу плаћања накнаде за заштиту и унапређивање животне средине врши орган јединице локалне самоуправе надлежан за утврђивање, контролу и наплату јавних прихода, решењем на годишњем нивоу, на основу пријаве обвезника. Поред тога, предложено је да критеријуме за умањење накнаде (највише до 50%) ближе уреди Влада подзаконским актом, као и да средства остварена наплатом по основу ове накнаде припадају јединици локалне самоуправе.

Уз чл. 142.- 149.

Предложене су врсте производа који после употребе постају посебни токови отпада, и то: гуме (увезене, произведене или протектиране гуме за моторна возила, пољопривредних и грађевинских машина, приколица, летилица, вучених машина, других машина и уређаја и остали слични производи, стављене на тржиште као посебан производ, гуме које су саставни део увезених или произведених возила моторних возила пољопривредних и грађевинских машина, приколица, летилица, вучених машина, других машина и уређаја, и осталих сличних производа); батерије и акумулатори (који се према намени и врсти разврставају на стартере, преносне батерије и акумулаторе индустријске батерије и акумулаторе; минерална и синтетичка уља и антифриз, осим базних уља, мазива и препарата против смрзавања који се не могу сакупити ради третмана; електрични и електронски производи чији рад зависи од електричне струје или електромагнетних поља, као и производи намењени за производњу, пренос и мерење струје и електромагнетних поља, за коришћење код напона који не прелази 1000 V за наизменичну струју и 1500 V за једносмерну струју. Електрични и електронски производи се разврставају према намени у 10 разреда: велики кућни апарати; мали кућни апарати; опрема информатичке технологије (ИТ) и телекомуникације; опрема широке потрошње за разоноду; опрема за осветљење; електрични и електронски алати; играчке, опрема за рекреацију (разоноду) и спорт; медицински помоћни уређаји (осим великих непокретних терапијских и дијагностичких уређаја, имплантираних производа и производа који могу проузроковати инфекцију); инструменти за праћење и надзор; Аутомати; возило категорије М1 или N1, моторно возило са три точка, осим моторних трицикала (категирија L5 - тешки трицикл), у складу са прописима који уређују безбедност саобраћаја на путевима. Ова накнада се плаћа се за стављање на тржиште тих производа на територију Републике Србије. Уређује се обвезник накнаде за производе који после употребе постају посебни токови отпада - произвођач и увозник производа који после употребе постају посебни токови отпада, а који те производе ставља на тржиште у Републици Србији или их користи као крајњи потрошач, основица - количина увезених, произведених, односно протектираних гума, као и гума које су саставни део произведених или увезених аутомобила, теретних возила, радних машина, радних возила и трактора, ваздухоплова (летелица) других машина и уређаја и осталих сличних производа и комплета точкова (гума и наплатак); количина произведених, односно увезених батерија и акумулатора, као и батерија или акумулатора које су саставни део произведених или увезених возила и уређаја; количина произведених, односно увезених минералних и синтетичких уља, односно антифриза, изузев базних уља, мазива и препарата против смрзавања који се не могу сакупити ради третмана; количина произведених, односно увезених електричних и електронских производа; маса произведених, односно увезених возила која је наведена у документу о хомологацији возила. Предлаже се, код електричних и електронских производа, да уколико је нето тежина производа већа од 500 кг, накнада се обрачунава и плаћа за тежину од 500 килограма. Висина накнаде за производе који после употребе постају посебни токови отпада, на основицу, предложена је у Прилогу 7. Табела 1. до 5. овог закона и чини његов саставни део. Обавезу плаћања ове накнаде обрачунава сам обвезник накнаде приликом првог стављања на тржиште тих производа, односно приликом увоза тих производа, а бавеза се плаћа тромесечно, у року од 15 дана по истеку календарског тромесечја. Предлаже се да се од плаћања накнаде ослободе произвођачи, односно увозници тих производа који представљају предмет донације или хуманитарне помоћи, за минерална и синтетичка уља, која се користе као сировина у производњи новог производа, односно која се користе као

электроизолациона уља у процесу производње дистрибутивних и енергетских пригушница и трансформатора, капацитета преко 50 kV, уз достављање прописане документације. Предлаже се да средства остварена од наплате ове накнаде припадају буџета Републике Србије.

Уз чл. 150.- 155.

Предлаже се прописивање накнада за амбалажу или упакован производ који после употребе постаје амбалажни отпад, при чему се уређује обвезник - испоручилац, који први ставља у промет на територији Републике Србије, и то за амбалажу у коју се пакује производ на месту продаје крајњем кориснику и упакован произво, основица количина (килограма) амбалаже стављене у промет, и зависи од врсте и састав амбалаже, намена амбалаже (једнократна и виšekратна), испуњеност националних циљева за поновно искоришћење и рециклажу амбалажног отпада, у складу са прописом којим се утврђује план смањења амбалажног отпада. Висина ове накнаде обрачунава се према испуњености националних циљева управљања амбалажом и амбалажним отпадом, и то: општих циљева за поновно искоришћење и рециклажу амбалажног отпада без обзира на врсту амбалаже и специфичних циљева за рециклажу амбалажног отпада према врсти амбалаже, које чине збир накнаде за опште циљеве за поновно искоришћење и рециклажу амбалажног отпада и накнаде за специфичне циљеве за рециклажу по врстама амбалаже, према, овим законом прописаној формули (Накнада = Накнада (општи циљеви) + Накнада (специфични циљеви). Коефицијенти накнаде за поновно искоришћење и рециклажу, као и коефицијенти накнаде за рециклажу по врстама амбалаже, за 1kg амбалажног отпада, изражени у динарима, прописани су у Прилогу 7. Табела 6. овог закона. Ова накнада обрачунава се за амбалажу или упакован производ према врсти (папир/картон, пластика, стакло, метал, дрво и остало) и количини амбалаже. Обрачунава према преовлађујућем материјалу у саставу амбалаже или њене компоненте или упакованог производа, на сваку компоненту амбалаже или упакованог производа која се може одвојити ручно или једноставним физичким путем, према намени амбалаже без обзира да ли се користи за једнократну или виšekратну употребу. Обавеза плаћања накнаде утврђује се на основу годишњег извештаја о управљању амбалажом и амбалажним отпадом, у складу са законом којим се уређује амбалажа и амбалажни отпад. Обавезу плаћања накнаде решењем утврђује министарство надлежно за послове животне средине, на основу годишњег извештаја у року од 30 дана од дана пријема тог извештаја, која се плаћа: до 1.000.000 динара накнаду плаћа у року од 15 дана од дана достављања решења, а преко 1.000.000 динара накнаду плаћа у три једнаке месечне рате. Предлаже се прописивање ослобођења од плаћања ове накнаде за: упакован производ ако укупна количина амбалажних сировина коришћених за тај производ који се ставља у промет, у току једне календарске године не прелази количину од 1000 кг; амбалажу са дугим веком трајања и повратну амбалажу на коју се примењује каузијски систем; извезену амбалажу или упакован производ, односно који је предмет поновног увоза, а за који је већ плаћена накнада по другим прописима; амбалажу или упакован производ увезен у некомерцијалне сврхе или који је физичко лице купило за сопствене потребе; амбалажу или упакован производ који се транспортује из иностранства у слободне зоне ради складиштења или ако се не врши његово препакивање; произведен, увезен или извезен амбалажни материјал који служи за даљу производњу амбалаже. Ослобођење од плаћања накнаде утврђују се према критеријумима, за сопствено управљање амбалажним отпадом, ако су испуњени сви општи и специфични национални циљеви за поновно искоришћење и рециклажу амбалажног отпада и за управљање амбалажним отпадом преко трећег лица, када је обавеза управљања амбалажним отпадом уговором пренета на оператера система за управљање амбалажним отпадом, ако оператер испуни све опште и специфичне циљеве и ако су обвезници плаћања накнаде у потпуности испунили све уговорне обавезе према оператеру. Такође, ако оператер није испунио националне циљеве, пропорционално количини амбалаже коју је ставио у промет, обвезник накнаде који је обавезу управљања амбалажним отпадом уговором пренео на оператера плаћа 80% од утврђене висине накнаде уколико. Предлаже се да средства остварена наплатом ове накнаде припадају буџету Републике Србије.

Уз чл. 156.- 162.

Предлаже се прописивање накнаде за загађивање вода, при чему се уређује обвезник лице које узрокује загађење животне средине испуштањем опасне и/или отпадне загађујуће, и/или приоритетне и/или приоритетне хазардне и/или термички оптерећене отпадне воде у реципијент, основица - метар кубни емисије из појединачног извора загађивања испуштених

отпадних вода које садрже опасне, и/или отпадне загађујуће, и/или приоритетне и/или приоритетне хазардне и/или термички оптерећене отпадне воде изнад прописаних граничних вредности емисије у реципијент, висина накнаде на основицу предложена је у Прилогу 7. овог закона. Такође, предлаже се да обавезу за плаћање ове накнаде утврђује министарство надлежно за послове заштите животне средине решењем најкасније до 30. априла текуће године за претходну годину, на основу података о годишњем испуштању отпадних вода које садрже опасне, и/или отпадне загађујуће, и/или приоритетне и/или приоритетне хазардне и /или термички оптерећене отпадне воде у реципијент, које обвезник доставља Агенцији за заштиту животне средине до 31. јануара текуће године, за претходну годину (уколико обвезник не достави податке накнада се обрачунава на основу извештаја републичког инспектора за заштиту животне средине).

Предлажу се олакшице, односно умањење накнаде: за 20% ако обвезник испушта отпадне воде пречишћене само у уређају за примарно пречишћавање, за 50% ако испушта отпадне воде пречишћене у уређају за примарно, односно секундарно пречишћавање отпадних вода или ако се пречишћавањем отпадних вода смањује концентрација опасних, отпадних загађујућих, приоритетних и приоритетних хазардних материја. Предложено је да средства остварена од накнаде за загађивање вода припадају буџету Републике Србије.

Уз чл. 163.- 177.

Предлажу се накнаде за пловидбу и коришћење лука, пристаништа и објеката безбедности пловидбе на државном водном путу, и то: накнаде за коришћење лука и пристаништа (накнада за употребу обале; накнада за пристајање; лежарина) и накнаде за пловидбу и коришћење објеката безбедности пловидбе на државном водном путу (накнада за пловидбу државним водним путем; накнада за коришћење бродске преводнице на државном водном путу; накнада за коришћење зимовника на државном водном путу).

Уређује се за накнаду за употребу обале, и то обвезник - прималац или крцатељ чија се роба укрцава или искрцава у луци, односно пристаништу или привременом претоварном месту, царински заступник, представништво тог правног лица које је регистровано у Републици Србији или друго правно лице које у име и за рачун страног правног лица сноси трошкове у Републици Србији, ако је прималац или крцатељ чија се роба укрцава или искрцава у луци, односно пристаништу страног правног лица, као и туристички оператер који је организатор путовања или друго правно лице које у име и за рачун страног правног лица сноси трошкове у Републици Србији у случају превоза путника, основица - количина укрцане, односно искрцане робе, изражена у тонама односно појединачни укрцани, односно искрцани путник који прелази преко линије обале, висина је прописана у прилогу 8. Табела 1. овог закона, обавезу за плаћање утврђује регулаторно тело за управљање лукама решење, на основу пријаве коју обвезник подноси регулаторном телу најкасније 24 часа након очекиваног доласка брода и иста се плаћа у року од 15 дана од достављања решења, док је предвиђено да се накнада за употребу обале која се плаћа за укрцавање или искрцавање утечњеног нафтног гаса и утечњеног природног гаса умањује се за 30 %.

Уређује се накнада за пристајање, и то обвезник - власник или бродар који директно, односно индиректно користи луку, односно пристаниште или привремено претоварно место односно место у сврху укрцавања или искрцавања робе или путника, а за пристајање брода који вије страну заставу обвезник је агент брода, односно представништво привредног друштва које је уписани власник брода, а које је регистровано у Републици Србији, основица - дужина брода изражена у метрима за путничке бродове, односно носивост брода или снага машинског уређаја за погон по киловату за потискиваче и тегљаче и време проведено у луци на укрцавању и/или искрцавању робе или путника. Висина накнаде је предложена у Прилогу 8. Табела 2. овог закона, а обавезу плаћања утврђује решењем регулаторног тела за управљање лукама, и иста се плаћа најкасније у року од 15 дана од дана достављања решења. Такође предлаже се да када се пловило снабдева утечњеним природним гасом као погонским горивом на терминалу за снабдевање брода погонским горивом, накнада за пристајање умањује се за 30 % .

Уређује се накнада за лежарину, и то обвезник - власник брода који директно, односно индиректно (преко другог пловила) користи луку, односно пристаниште у било коју другу сврху различиту од оне за коју се плаћа накнада за пристајање (када користи луку, односно пристаниште после завршетка обављања послова укрцавања, односно искрцавања робе на брод борави у луци или пристаништу након истека времена одређеног за боравак у луци или

пристаништу путничког брода, при чему се путници не налазе на броду, борави у луци или пристаништу ван места које је одређено за укрцавање, односно искрцавање путника на путнички брод, или борави у луци између две наутичке сезоне, а за брод који вије страну заставу обвезник је агент пловила, односно представништво привредног друштва које је уписани власник пловила, а које је регистровано у Републици Србији), основица - дужина брода изражена у метрима и недељиви дан од 24 часа за сваки брод (почиње да тече шест часова након истека времена потребног за укрцавање, односно искрцавање робе, односно након истека времена одређеног за боравак путничког брода), висина је предложена у Прилогу 8. Табела 3. овог закона, а обавезу плаћања утврђује решењем регулаторно тело за управљање лукама и иста се плаћа најкасније у року од 15 дана од дана достављања решења. Поред тога, предлаже се ослобођење од плаћања накнада за коришћење лука и пристаништа, као и да остварени приходи од ових накнада припадају регулаторном телу надлежном за управљање лукама до износа планираних расхода утврђених годишњим финансијским планом тог регулаторног тела, а вишак изнад тог износа, укључујући и средства која нису утрошена на планиране расходе, припадају буџету Републике Србије.

Уз чл. 178.- 183.

Предлаже се прописивање накнаде за пловидбу и коришћење објеката безбедности пловидбе на државном водном путу, при чему се уређује обвезник - власник страног пловила, као и корисник државних водних путева, основица - дужина теретног пловила изражена у метрима, односно за коришћење зимовника на државном водном путу основица је носивост теретног пловила изражена у тонама, док је основица за коришћење бродске преводнице, односно за пловидбу државним водним путем и коришћење зимовника од стране потискивача, односно тегљача када нису у саставу, снага погонског/их мотора изражена у киловатима, а за коришћење бродске преводнице, односно за пловидбу државним водним путем и коришћење зимовника од стране путничких пловила, основица накнаде је дужина брода изражена у метрима. Висина ове накнаде предложена је у Прилогу 9. Табела 1. - 3. овог закона, обавезу плаћања накнаде утврђује решењем министарство надлежно за послове саобраћаја, односно надлежни орган аутономне покрајине за пловидбу и коришћење објеката безбедности пловидбе на државном водном путу који се налази на територији аутономне покрајине. Такође, предлаже се да се од обавезе плаћања ове накнаде ослободи је власник јавног и ратног пловила. Предлаже се да приходи остварени од накнада за пловидбу и коришћење објеката безбедности пловидбе на државном водном путу припадају буџету Републике Србије, односно буџету аутономне покрајине ако су наплаћени за коришћење државног водног пута на територији аутономне покрајине, односно за коришћење објеката безбедности пловидбе на државном водном путу на територији аутономне покрајине.

Уз чл. 184.- 206.

Предлаже се прописивање накнада за коришћење јавних путева (државни пут и улица и општински пут), и то: накнада за ванредни превоз, накнада за постављање рекламних табли, рекламних паноа, уређаја за обавештавање или оглашавање поред јавног пута, односно на другом земљишту које користи управљач јавног пута, путарина, накнада за коришћење делова земљишног појаса јавног пута и другог земљишта које користи управљач јавног пута и накнада за употребу државног пута за возила регистрована у иностранству.

У вези накнаде за ванредни превоз (прекорачење дозвољене димензије, прекорачење дозвољене укупне масе, прекорачење дозвољеног осовинског оптерећења) уређује се обвезник - лице коме је издата дозвола за обављање ванредног превоза у складу са законом којим су уређују јавни путеви, основица - основица за прекорачење дозвољене дужине, ширине, висине возила изражене је у метрима и зависи од дужине релације изражене у километрима коју возило прелази, са или без терет, за прекорачење дозвољене укупне масе возила (збир масе возила и масе терета на возилу) изражене у тонама и дужине релације изражене у километрима коју возило прелази, са или без терета, као и по осовини прекорачења дозвољеног осовинског оптерећења возила (збир масе возила и масе терета на возилу) изражена у тонама и дужине релације изражене у километрима коју возило прелази, са или без терета. Висина накнаде предложена је у Прилогу 10. Табела 1.- 6. овог закона. Предлаже се да обавезу плаћања по основу ове накнаде решењем утврђује управљач, и иста се плаћа пре отпочињања ванредног превоза, а најкасније у року од 15 дана од дана утврђивања висине накнаде.

У вези накнаде за постављање рекламних табли, рекламних паноа, уређаја за обавештавање или оглашавање поред јавног пута, односно на другом земљишту које користи управљач јавног пута уређује се обвезник - лице које користи јавни пут за постављање рекламних табли, рекламних паноа, уређаја за обавештавање или оглашавање поред јавног пута, односно на другом земљишту које користи управљач јавног пута, основица - површина постављене табле изражена у метрима квадратним. Висина ове накнаде предложена је у Прилогу 10. Табела 7. и 7.1. овог закона. Обавезу плаћања ове накнаде утврђује управљач јавног пута, и иста се плаћа до 15. у месецу за претходни месец (у 12 месечних рата).

У вези плаћања путарине, уређује се обвезник власник моторног возила које власник моторног возила домаће регистрације и власник моторног возила стране регистрације, основица - категорија возила и карактеристика деонице аутопута, у складу са законом који уређује јавне путеве, висина накнаде која је предложена у Прилогу 10. Табела 8. овог закона која се плаћа на наплатним станицама управљача јавног пута. Поред тога, предлаже се ослобођење од плаћања путарине, односно у умањеном износу.

У вези накнаде за коришћење делова земљишног појаса јавног пута и другог земљишта које користи управљач јавног пута, уређује се обвезник - корисник тог земљишта, основица - метар квадратни закупуљеног путног земљишта у зависности од значаја пута, а које се користи за приступ објектима (станица за снабдевање моторних возила горивом, мотела, хотела, ресторана, аутосервиса, продавница, стоваришта, отпада, мегамаркета и сл.), а висина накнаде предложена је у Прилогу 10. Табела 9, 9.1, 9.2 и 9.3. овог закона, и иста се плаћа до 15 у месецу за претходни месец (у 12 месечних рата).

У вези накнаде за употребу државног пута за возила регистрована у иностранству уређује се обвезник - власник теретног возила, односно скупа возила и власник аутобуса регистрованих у иностранству који користе државни пут, основица - брутогонски километар, а за аутобусе је возило-километар при чему се приколица за превоз пртљага путника који путују аутобусом који вуче приколицу сматра се саставним делом аутобуса. Такође, уређује се да Утврђивање обавезе плаћања и наплату ове накнаде врши царински орган на граничном прелазу или на другом месту на коме се врши надзор, као и ослобођења од плаћања исте. Предлаже се да средства остварена наплатом ове накнаде припадају буџету Републике Србије, а средстава остварени на општинском путу и улици припадају буџету јединице локалне самоуправе на чијој територији се налази пут и улица, осим средстава која се остваре наплатом путарине и накнаде за употребу државног пута за возила регистрована у иностранству, која су приход буџета Републике Србије.

Уз чл. 207. - 219.

Предлажу се накнаде за коришћење јавне железничке инфраструктуре, и то: накнада за прикључење индустријског колосека, накнада за постављање рекламних табли, рекламних паноа, уређаја за сликовно обавештавање или оглашавање у заштитном пружном појасу, односно на другом земљишту и објектима које користи управљач јавне железничке инфраструктуре и накнада за привремено коришћење земљишног појаса поред железничких пруга у ширини од 25м од осе најближег колосека.

У вези накнаде за прикључење индустријског колосека на јавну железничку инфраструктуру уређује се обвезник накнаде - власник индустријске железнице, односно индустријског колосека, а висина је прописана у Прилогу 11. овог закона.

У вези накнаде за привремено коришћење пословног простора и постављање рекламних табли, рекламних паноа, уређаја за сликовно обавештавање или оглашавање у заштитном пружном појасу, односно на другом земљишту и објектима које користи управљач јавне железничке инфраструктуре, уређује се обвезник - правно или физичко лице, основица - површина закупуљеног простора изражена у метарима квадратним у зависности од територије и намене, висина накнаде предложена је у Прилогу 12. овог закона. Такође, уређује се начин утврђивања и плаћања накнаде, као и да се при утврђивању обавезе не могу урачунати трошкови редовног одржавања, електричне енергије, воде и канализације, грејања, ПТТ услуга, изношења смећа, чишћења, одводњавања као и других услуга, такси и пореза које сноси закупац.

У вези накнаде за привремено коришћење делова земљишног појаса поред железничких пруга уређује се обвезник - правно или физичко лице, основица - површина коришћеног земљишта изражена у метрима квадратним у зависности од категорије пруге, висина је предложена

у Прилогу 13. овог закона, као и изузетак да по одобрењу управљача јавне железничке инфраструктуре цена накнаде за привремено коришћење земљишта може бити умањена у односу на висину предложене накнаде ако је реч о непрофитабилним организацијама, организацијама од значаја за културу, здравство и слично и да у обавезу плаћања ове накнаде не могу се урачунати трошкови редовног одржавања, електричне енергије, воде и канализације, грејања, ПТТ услуга, изношења смећа, чишћења, одводњавања као и других услуга, такси и пореза. Поред тога, уређује се начин утврђивања (при закључивању уговора) и плаћања накнаде (до 15. у месецу за претходни месец).

Уз чл. 220. – 226.

Предлажу се врсте накнада за коришћење јавне површине, и то накнада за коришћење простора на јавној површини у пословне и друге сврхе, осим ради продаје штампе, књига и других публикација, производа старих и уметничких заната и домаће радиности, накнада за коришћење јавне површине објектом привременог коришћења, накнада за коришћење јавне површине за оглашавање за сопствене потребе и за потребе других лица, као и за коришћење површине и објекта за оглашавање за сопствене потребе и за потребе других лица, за које дозволу издаје надлежни орган јединице локалне самоуправе, накнада за коришћење јавне површине грађевинским материјалом и за извођење грађевинских радова. Уређује се обвезник - корисник јавне површине, основица - површина коришћеног простора изражена у метрима квадратним, највиши износ накнаде за коришћење јавне површине предложен је у Прилогу 14. овог закона у зависности од времена коришћења простора, зоне у којој се налази простор који се користи, уколико је утврђена актом јединице локалне самоуправе као и техничко-употребних карактеристика објекта, уколико се јавна површина користи за постављање објеката, а јединице локалне самоуправе утврђује висину накнаде својим актом сходно у прилогу предложеним износима, као и утврђивање обавезе по основу накнаде, контролу и наплату јавних прихода. Такође, уређује се ослобођење од плаћања накнаде и припадност прихода који се оствари наплатом исте, тј. да остварена средства припадају буџету јединице локалне самоуправе.

Уз чл. 227. – 232.

Предлаже се прописивање накнаде за коришћење природног лековитог фактора. Уређује се обвезник накнаде - лице које, има право да користи природни лековити фактор у бањи у сврху превенције, лечења и рехабилитације, као и у оквиру угоститељске делатности у смислу закона који уређује туризам (који је дужан да прибави и стави у функцију мерне инструменте ради контроле утрошене количине воде, гаса и лековитог блата са природним лековитим фактором за бањске здравствене и бањске угоститељске услуге, у року од 6 месеци од дана ступања овог закона на снагу), основица - количина захваћене воде, гаса и лековитог блата изражена у кубним метрима која садржи природни лековити фактор, висина накнаде предложене је Прилогу 15. овог закона, начин утврђивања и плаћања накнаде, тј. да обавезу накнаде решењем за тромесечни период надлежни орган јединице локалне самоуправе и плаћа се у року од 15 дана од дана достављања решења, да контролу плаћања накнаде врши јединица локалне самоуправе преко овлашћеног инспектора, као и да средства која се остваре наплатом ове накнаде припадају буџету јединице локалне самоуправе.

Уз чл. 233. – 243.

Предлаже се прописивање накнада за електронскокомуникације, и то: накнаде за коришћење нумерације и накнада за коришћење радио-фреквенција.

У вези накнаде за коришћење нумерације уређује се обвезник - лице, које је у складу са законом који уређује област електронских комуникација добило право коришћења нумерације, основица - за јавну фиксну комуникациону мрежу, као и за остале негеографске услуге чији национални одредишни код почиње цифрама „72” и „76” - број додељених бројева крајњим корисницима, за јавну фиксну комуникациону мрежу која подлеже посебим техничким условима, као и заостале негеографске услуге чији национални одредишни код почиње цифрама „72” и „76” - разлика броја додељених бројева оператору и броја додељених бројева крајњим корисницима, за јавну мобилну комуникациону мрежу - број додељених бројева крајњим корисницима, за остале негеографске услуге чији национални одредишни код почиње цифрама „78” и „9” - разлика броја додељених бројева оператору и броја додељених бројева крајњим корисницима, коригована коефицијентом величине блока, за остале негеографске услуге чији

национални одредишни код почиње цифрама „70” и „8” - ”- разлика броја додељених бројева оператору и броја додељених бројева крајњим корисницима, коригована коефицијентом величине блока, за појединачно додељене кратке кодове из Плана нумерације („Службени гласник РС”, бр. 32/11). Такође, уређује се висина накнаде у зависности од врсте комуникационе мреже, појединачно додељених кодова, врсте услуга, података о додељеним и коришћеним бројевима и адресама на дан 31. децембра године, која претходи години за коју се накнада плаћа дата је у Прилогу 16. овог закона, као и да утврђивање обавезе по сонову ове накнаде решењем за годишњи период врши регулаторно тело надлежно за област електронских комуникација, као и контролу плаћања и принудну наплату накнада.

У вези накнаде накнаде за коришћење радио-фреквенција уређује се врсте тих накнад: накнада за коришћење радио-фреквенције за радио станицу у радиодифузној служби, накнада за коришћење радио-фреквенције за радио станицу у мобилној и фиксној служби, накнада за коришћење радио-фреквенције за радио станицу у јавној комуникационој мрежи, накнада за коришћење радио-фреквенције за сателитску радио-станицу и накнада за коришћење радио-фреквенције за друге радио-станице. Уређује се обвезник - лице које, у складу са законом који уређује област електронских комуникација, добило право коришћења радио-фреквенција, начин утврђивања висине предлођен је у Прилогу 17. овог закона.

Предлаже се прописивање олакшица од плаћања накнада за електронске комуникације, као и припадност прихода који се оствари наплатом истих (буџету Републике Србије).

Уз члан 244.

Прилози који су одштампани уз овај закон чине његов саставни део.

Уз члан 245.

Предвиђено је да се накнаде утврђене овим законом уплаћују на прописане рачуне за уплату јавних прихода, са изузетком за приходе од накнада за коришћење заштићеног подручја, од накнада за коришћење јавне железничке инфраструктуре, као и од накнада који остварују регулаторна тела који се уплаћује на рачун управљача, односно регулаторног тела.

Уз члан 246.

Предлаже се да у погледу повраћаја, камате, принудне наплате, застарелости и осталог што није прописано овим законом сходно с примењују прописи којима се уређује порески поступак и пореска администрација, осим ако утврђивање накнада врши регулаторно тело, односно управљач, када поступак утврђивања накнада се спроводи у складу са законом којим се уређује општи управни поступак.

Уз члан 247.

Предлаже се да орган који је надлежан за утврђивање накнаде води евиденција обвезника накнаде, задужење по основу обавезе плаћања накнаде, уплате накнаде по обвезницима накнаде, као и другим подацима који се односе на плаћање накнаде.

Уз члан 248.

Предлаже се да се врши усклађивање висине динарских износа накнада датих у прилозима који су саставни део овог закона, годишње, са годишњим индексом потрошачких цена, који објављује републички орган надлежан за послове статистике, као и рок за објављивање усклађених износа накнаде.

Уз члан 249.

Предлажу се казнене одредбе за непоштовање одредаба овог закона.

Уз члан 250.

Предлаже се да се обавезе које су настале, а нису плаћене до дана ступања на снагу овог закона, по основу накнада које су настале, измире у складу са прописима који су били на снази у време настанка обавезе.

Уз чл. 251. и 252.

Предлажу се рокови за доношење подзаконских аката које је потребно донети на основу овог закона.

Уз члан 253.

Даном почетка примене овог закона престају да важе одредбе закона којима су прописане накнаде за коришћење јавних добара, као и подзаконски акти којима се прописује обвезник, основица, висина накнаде, начин утврђивања и плаћања накнадеи ослобођења од плаћања накнаде

Уз члан 254.

Предлаже се да овај закон ступи на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”, а да се примењује од 1. јануара 2019. године.

**IV. ПРОЦЕНА ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА
ПОТРЕБНИХ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ЗАКОНА**

За спровођење овог закона није потребно обезбедити средства у буџету Републике Србије.